
[2023-36-RE](#)

Causa 2023-36-RE

(Millet i d'altres c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 220-2023. Recurs d'empara

Aute del 12 de juny del 2023

BOPA núm. 80, del 21 de juny del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 19 de maig del 2023, per la representació processal de la Sra. Corinne Millet, actuant en nom i representació propis i en representació de la seva filla menor, i de la Sra. Charlotte Riom, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 2 de maig del 2023, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució impugnada i que retrotregui les actuacions al moment previ de dictar novament sentència, per tal que es faci un pronunciament exprés i motivat respecte de les consideracions i dels greuges jurídics al·legats per aquesta part en contraposició de la resolució de la primera instància;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 2 de desembre del 2022, el Tribunal de Corts va absoldre WTT dels delictes major d'assassinat, amb les circumstàncies d'acarnissament i traïdoria, major de violació de domicili, major de danys mitjançant incendi amb risc per a la vida o la salut de les persones, major d'amenaques no condicionals de mort fetes reiteradament, del delicte menor de port il·legal d'arma, del delicte menor

de furt d'ús de vehicle i de les contravencions penals de maltractament corporal lleu.

Tanmateix, li va imposar la mesura de seguretat privativa de llibertat d'internament en un centre de caràcter psiquiàtric on pogués rebre el degut tractament psicofarmacològic i un estret seguiment psiquiàtric per una durada màxima de 25 anys.

Entre d'altres, li va imposar la mesura de seguretat de prohibició de tenir cap contacte amb les recurrents en un termini de 10 anys, i, en concepte de responsabilitat, a indemnitzar-les en les sumes que es precisaven.

1.2. Tant la representació processal de WTT, com les representacions processals de les recurrents van interposar recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 2 de maig del 2023, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que desestimava tots aquests recursos i confirmava la decisió de la primera instància.

1.3. El 19 de maig del 2023, la representació processal de la Sra. Corinne Millet, actuant en nom i representació propis i en representació de la seva filla menor, i, de la Sra. Charlotte Riom va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 2 de maig del 2023, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de les recurrents

- Aquesta part fonamenta essencialment el seu recurs en l'al·legació que rau en considerar que la decisió del Tribunal de Corts d'aplicar l'excloent completa de l'article 27.4 del Codi penal no s'ajusta a la jurisprudència; aquesta aplicació tampoc es justifica per als fets delictius comesos amb anterioritat abans dels actes que van acabar amb la vida de la víctima, ja que de cap manera ha quedat acreditat que el processat patís en aquell moment una anul·lació de les seves capacitats cognitives i volitives per raó de la seva patologia.

- Segons el seu parer, d'acord amb la jurisprudència, pel que fa a la valoració i a l'aplicació de les circumstàncies excloents, atenuants i agreujants, es requereix una plena acreditació dels seus elements constitutius, no podent-se apreciar per meres presumpcions.

- Seguidament, retreu a la Sala Penal haver-li vulnerat el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, per tal com no s'ha pronunciat sobre aquests greuges i s'ha limitat a confirmar la concurrència de la circumstància excloent de responsabilitat.

- Addueix que tot i que la sentència impugnada recull molt succintament els seus arguments en els seus resultants, no conté consideracions jurídiques de cap mena sobre l'apreciació d'aquests arguments, ja sigui per acceptar-los o per rebutjar-los. En aquest cas, no s'entén per què els tribunals ordinaris han adoptat un criteri diferent del de la jurisprudència en matèria d'aplicació de les circumstàncies excloents, per tant, aquesta resolució a banda de ser il·lògica i irraonable, també és arbitrària.

- Insisteix en què s'hagués hagut d'atorgar una excloent incompleta i no pas completa, atès que els

perits, en particular un d'entre ells, van considerar que les capacitats del processat, en el moment dels fets, es trobaven greument afectades per la seva patologia, però no pas anul·lades.

- Per tant, d'acord amb la jurisprudència clara dels tribunals, a manca d'anul·lació de les facultats intel·lectuals, cognitives i volitives, no s'escau atorgar l'excloent completa.
- Afegeix que si el criteri havia de ser diferent del d'aquesta jurisprudència, calia que la Sala Penal es pronunciés de forma raonada i motivada sobre aquest nou criteri i precisés els motius pels quals havia de prevaler.
- El mateix es pot dir de l'exclusió de la responsabilitat completa dels actes del processat anteriors, realitzats abans del 21 de setembre del 2020.
- Per tots aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li la resolució impugnada i que retrotregui les actuacions al moment previ de dictar sentència, per tal que es faci un pronunciament exprés i motivat respecte de les consideracions i dels greuges jurídics al·legats per aquesta part en contraposició de la resolució de la primera instància.

2.2. Argumentació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

- Pel que fa als recursos d'apel·lació de les recurrents, la Sala Penal considera que la sentència impugnada raona encertadament que de la prova no es desprèn que l'acusat tingués la intenció de voler matar l'esposa i la filla menor de la víctima.
- Entre d'altres, precisa que l'acusat estava obsessionat amb la víctima i no amb la seva família, no els hi va impedir marxar, quan hagués pogut fer-ho.
- Altrament, considera que tampoc concorre el delictes d'assetjament, tal com està previst i penat a l'article 139 bis del Codi penal, "*doncs els actes del processat no constitueixen un "comportament amenaçador destinat ha instal·lar a una persona un sentiment de por per a la seva seguretat", tal com ho descriu el text, sinó, com ho motiva la Sentència d'autes, veritables amenaces de mort efectuades de manera reiterada i doncs repetida i continua envers la víctima, causant a la mateixa por per la seva vida. La resta de comportaments al·legats per l'acusació particular (visites a l'oficina o trucades telefòniques) no s'emmarquen suficientment en el "comportament amenaçador" exigint per l'article 139 bis*".
- Sobre la circumstància d'exclusió de la responsabilitat criminal continguda a l'article 27.4 del Codi penal, és a dir, "*cometre la infracció penal, sense comprendre la il·licitud dels fets o actuar d'acord amb aquesta comprensió per raó de qualsevol anomalia o alteració mental*", la Sala Penal manifesta que si bé el processat entenia allò que representava l'acte il·lícit de matar algú, aquesta comprensió no exclou per si mateixa l'aplicació d'aquest article, si s'estableix que va actuar a causa d'una anomalia o alteració mental.
- Com ho exposa la sentència impugnada del Tribunal de Corts, dels peritatges efectuats durant la instrucció i de les declaracions escoltades a la vista oral, que s'exposen de manera detallada, se'n deriven que el processat estava diagnosticat d'un trastorn mental greu, de caire delirant i que sofria des de feia temps d'un deliri de perjudici que se centrava en la persona de la víctima, i, per consegüent, conclou que en aquestes circumstàncies el Tribunal de Corts havia fet una aplicació

deguda de l'eximent establert a l'article 27.4 del Codi penal.

- En darrer terme, recorda que, d'acord amb l'article 76 del Codi penal, la mesura no privativa de llibertat de no entrar en contacte amb les víctimes no pot excedir de 10 anys, ja que no es tracta d'una pena complementària, sinó d'una mesura de seguretat.

- Sobre la denegació de l'expulsió, la Sala Penal manifesta que consta acreditat que el processat resideix a Andorra des dels 12 anys amb la seva família i que hi ha cursat tots els seus estudis.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és ni una tercera instància, ni un tribunal suprem, ni un tribunal de cassació.

3.2. Les recurrents impugnen la decisió de la Sala Penal perquè, segons el seu parer, aquesta està mal fonamentada en Dret i és arbitrària.

3.3. També consideren que la Sala Penal no ha donat una resposta a tots els seus arguments.

3.4. Segons el seu parer, aquests dos elements constitueixen la vulneració dels seus drets garantits a l'article 10 de la Constitució.

3.5. Pel que fa a la primera al·legació, la Sala Penal fonamenta la seva decisió sobre la base dels informes dels perits psiquiatres i sobre les disposicions del Codi penal relatives a l'excloent de responsabilitat.

3.6. La valoració dels peritatges i la interpretació dels textos legals aplicables correspon de manera exclusiva a les jurisdiccions ordinàries tret que aquesta valoració o que aquesta interpretació duguin a una decisió absurda, il·lògica o arbitrària.

3.7. En aquest cas, atesa la gravetat dels fets en qüestió i la naturalesa singular de la causa, tant el Tribunal de Corts com la Sala Penal han dut a terme una apreciació detallada dels fets i dels peritatges, i, han procedit a interpretar la llei aplicable al cas, sense que aparegui cap error de lògica, una absurditat o qualsevol caràcter arbitrari en aquestes apreciacions i interpretacions, ni tampoc en les decisions que se'n deriven.

3.8. Per consegüent, si les recurrents expressen clarament i legítimament una interpretació diferent en la matèria, la seva acció no demostra el caràcter il·lògic, absurd o arbitrari de la decisió impugnada.

3.9. Pel que fa al segon argument de les recurrents, convé recordar que, d'acord amb la jurisprudència d'aquest Tribunal Constitucional, el fet que els tribunals no responguin a totes i a cadascuna de les al·legacions de les parts no constitueix per si sol la vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, si la decisió judicial està fonamentada en Dret i no és il·lògica, ni irraonable, ni absurda, ni arbitrària.

3.10. En conclusió, aquest recurs d'empara manca de contingut constitucional i es conforma com a un recurs de tercera instància, fora de la competència del Tribunal Constitucional. Per tant, no pot

ser admès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2023-36-RE interposat per la representació processal de la Sra. Corinne Millet, actuant en nom i representació propis i en representació de la seva filla menor, i, de la Sra. Charlotte Riom contra la sentència del 2 de maig del 2023, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal de les recurrents, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de juny del 2023.

Jean-Yves Caullet
President

Joan Manel Abril Campoy
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat